

Afdeling	: R&E - Algemeen	B&W-voorstel:
Naam opsteller voorstel	: Caroline Schrurs	DJ-2959916
Portefeuillehouder	: M.J. (Martijn) van den Heuvel Msc.	Zaaknummer:
		2939256
		Publicatie:
		Openbaar

Onderwerp

Subsidieaanvraag Toeristentrein Weert 2025

Voorstel

1. Een incidentele subsidie te verlenen van maximaal € 29.316,-- aan Weert Marketing voor de huur en exploitatie van een elektrische toeristentrein voor de maanden juli tot en met september 2025.
2. Het bedrag van € 29.316,-- ten laste te brengen van de post overige toeristisch-recreatieve aangelegenheden.

Inleiding

In 2024 is het pilotproject toeristentreintje Weert voortijdig stopgezet, omdat de voertuigen niet voldeden aan de geldende wet- en regelgeving om te worden ingezet als toeristentrein. Ondanks de teleurstelling is bij de toeristisch-recreatieve ondernemers in Weert de wens, om een duurzame en toegankelijke verbinding te realiseren tussen Vakantiepark Weerterbergen en de historische binnenstad van Weert, onverminderd aanwezig.

Afgelopen maanden is er veel tijd en energie gestoken in het vinden van een betaalbaar alternatief voertuig dat wel voldoet aan de wettelijke eisen van personenvervoer. Weert Marketing is bereid gevonden om namens Vereniging De IJzeren Man bij wijze van proef de toeristentrein te gaan exploiteren. Een coördinator is aangesteld die zorg zal dragen voor de werving en coördinatie van de vrijwillige chauffeurs, de afstemming met de gemeente over de route en opstapplaatsen, de PR en communicatie over de toeristentreintjes en de daaraan gekoppelde dienstregeling.

Om de toeristentrein te kunnen laten rijden vraagt Weert Marketing een eenmalige subsidie van € 29.316,-- dat gedekt wordt uit het budget dat als prioriteit is toegekend voor en door de toeristische-recreatieve sector.

Doel(en)

De toeristentrein brengt gasten van Vakantiepark De Weerterbergen op een laagdrempelige manier naar de historische binnenstad van Weert en terug. Hiermee levert de toeristentrein een bijdrage aan het behoud en versterking van een vitale binnenstad. Daarnaast is het doel om het bezoek aan het Blauwe Meertje of zwembad De IJzeren Man extra te stimuleren onder de eigen inwoners om daarmee de parkeerdruk in dit natuur- en recreatiegebied te verminderen. Tevens draagt de toeristentrein bij aan de vermindering van het gebruik van fossiele energie binnen Weert, omdat de toeristentrein 100% elektrisch rijdt.

Resultaten

- Het initiatief draagt bij aan de verhoging van het aantal bezoekers aan de binnenstad;
- In het hoogseizoen zorgt het initiatief voor een vermindering van het aantal auto's bij het Blauwe Meertje en op de parkeerplaatsen bij de IJzeren Man.

In te vullen door het B&W secretariaat:

- ☐ Akkoord
☒ Akkoord met tekstuele aanpassing door portefeuillehouder
☐ Anders, nl.:

Beslissing d.d.:

08-07-2025

Nummer:

- ☐ Niet akkoord
☐ Gewijzigde versie

3

De secretaris,

Activiteiten

In de periode juli tot en met september 2025 zal er op dinsdag, woensdag, donderdag en zaterdag van 10.00 tot 14.00 uur en van 15.00 tot 19.00 uur een toeristentrein rijden van Vakantiepark De Weerterbergen via het IJzeren Man-gebied richting de historische binnenstad en terug. Een enkele rit duurt ongeveer een half uur. Toeristen, maar ook Weerternaren kunnen gratis bij een vijftal haltes op de route op- of afstappen. Bij mooi weer gaat de toeristentrein ook naar het Blauwe Meertje. In de toeristentrein kunnen maximaal 40 personen plaatsnemen, verdeeld over twee wagons.

Argumenten

1.1 De toeristentrein stimuleert het bezoek aan de binnenstad

Jaarlijks verblijven er veel toeristen bij Vakantiepark Weerterbergen. Het vakantiepark ligt echter ruim 4 km van de binnenstad af. Deze afstand is te ver om te lopen of te fietsen. Er is ook geen bushalte in de buurt. Eenmaal de auto gepakt, is men net zo snel in Eindhoven of Roermond voor een middagje shoppen. Door de aanwezigheid van een toeristentrein kunnen gasten van het vakantiepark op een laagdrempelige manier naar de historische binnenstad van Weert, waardoor de verwachting is dat het aantal bezoekers aan de binnenstad als ook de bestedingen zullen toenemen.

1.2 Ritje met de toeristentrein als onderdeel van een totale beleving

Voor kinderen is een ritje met een elektrisch treintje een leuk onderdeel van een gezellige ochtend of middag naar de IJzeren Man of de binnenstad en dat maakt het uitje extra compleet. Een goede totaal beleving zorgt voor herhalingsbezoek.

1.3 De toeristentrein verbindt de VVV-inspiratiepunten

Bij elke halte is er op loopafstand een VVV-inspiratiepunt in de buurt, van waaruit de toerist geïnspireerd wordt over bezienswaardigheden en activiteiten in de directe omgeving van de stopplaats. De toeristentrein verbindt de VVV-inspiratiepunten zo fysiek met elkaar.

1.4 De toeristentrein ontlast de parkeerdruk

Toeristen die gebruikmaken van de toeristentrein hoeven hun auto niet te parkeren op de toch al drukke parkeerplaats bij de IJzeren Man of aan de kant van de weg bij het Blauwe Meertje.

1.5 Duurzaam alternatief vervoer

Door gebruik te maken van de toeristentrein laten gasten van de Weerterbergen hun auto op het park staan. De trein rijdt op accu en is daarmee een duurzaam alternatief voor personenvervoer.

2 Dekking toeristentrein

In 2023 is de toeristenbelasting per persoon per nacht (p.p.p.n.) met € 0,15 cent verhoogd van € 2,30 naar € 2,45. Deze jaarlijkse surplus heeft de gemeenteraad bestemd voor nieuwe toeristisch-recreatieve initiatieven. Hiervoor is op 10 mei 2023 het Toeristisch Platform opgericht met vertegenwoordigers uit de toeristisch-recreatieve sector, binnenstad, cultuur en marketing. Dit platform bepaalt mede waaraan de extra middelen jaarlijks worden uitgegeven binnen de zelf bepaalde kaders. In de vergadering van 20 juni 2025 heeft het Toeristisch Platform ingestemd met de huur en exploitatie van een elektrische toeristentrein voor een maximumbedrag van € 29.316,-- voor de periode juli tot en met september 2025. Tevens heeft het Toeristisch Platform ingestemd met het voorstel om geen ritprijs te vragen aan passagiers van de toeristentrein.

Kanttekeningen en risico's

1.1 Voldoende vrijwillige chauffeurs

Het succes van de toeristentrein hangt af van het feit of er dit jaar voldoende vrijwillige chauffeurs gevonden kunnen worden. Zo niet dan kan dit betekenen dat de dienstregeling moet worden aangepast. Weert Marketing verwacht echter voor de zomervakantie voldoende chauffeurs te vinden.

1.2 Voldoende animo voor het toeristentreintje

Op dit moment is het moeilijk in te schatten in hoeverre toeristen daadwerkelijk gebruik gaan maken van de toeristentrein. Bij te weinig animo zullen er mogelijk momenten zijn dat er weinig tot geen passagiers in de trein zitten. Mocht op enig moment blijken dat dit op bepaalde dagen

structureel is, kan besloten worden de dienstregeling aan te passen om zo de kosten te drukken of om het toeristentreintje anders in te zetten. Het is aan de medewerkers van het VVV-inspiratiepunten straks mede de taak het gebruik van de toeristentrein extra te stimuleren.

1.3 Geen inkomsten uit ritprijzen en sponsorbijdragen in pilotfase

In de pilotfase worden de kosten voor de huur en exploitatie van de toeristentreintjes bekostigd uit het budget dat geprioriteerd is voor en door de toeristische-recreatieve sector. Er worden voornamelijk geen inkomsten gegenereerd uit ritprijzen of sponsorbijdragen. Dit hangt samen met de opzet van het project als een korte pilotfase. Door ritprijzen te vragen, moet er voor drie maanden een heel systeem worden ingericht voor de prijsstelling, inning en verwerking daarvan. Hierbij moet tevens rekening worden gehouden met fiscale verplichtingen.

De kosten voor de huur en exploitatie van de toeristentrein liggen dit jaar ruim de helft lager dan in 2024 (€ 87.000,-- waarvan € 65.102,-- vaste lasten). Dit komt doordat vorig jaar twee toeristentreintjes werden ingezet, terwijl we dit jaar kunnen volstaan met één trein. Hierdoor is er ook minder inzet van chauffeurs nodig. Verder is het mogelijk gebleken om de trein slechts voor een korte periode te huren, in tegenstelling tot vorig jaar, toen een minimale huurperiode van zeven maanden gold. Ook is een deel van de voorbereidende investeringen, zoals de aanschaf en plaatsing van halteborden, inmiddels al gerealiseerd. Deze kosten drukken nu niet op de begroting.

Dit jaar staat dan ook vooral in het teken van het opzetten van de organisatie en het proefdraaien. Met het oog op de toekomst is het essentieel dat toeristisch-recreatieve ondernemers, binnenstad ondernemers en andere relevante partijen het pilotproject omarmen en bijdragen aan de financiering. Hierdoor kan het project toekomstbestendig worden opgezet en de gemeentelijke bijdrage in de komende jaren stapsgewijs worden afgebouwd.

Financiële gevolgen

De kosten voor de huur en exploitatie van de toeristentrein worden als volgt geraamd:

Vaste kosten	Aantal	Bedrag
Huur elektrisch toeristentrein (juni t/m sept)	3 maanden x €2.875 p.m.	€8.625,--
PR en Communicatie		€500,--
Aanschaf pinautomaat en kosten per maand	1x €845 per stuk 1x 3 mnd x €27,00 p.m.	€926,--
Trainingsdagen voor vrijwilligers door rijsschool		€2.600,--
	10% onvoorzien	€1.265,--
	Subtotaal	€13.916,--
Variabele kosten		
Vrijwilligersvergoeding chauffeurs €5,00 per uur Gemiddeld 10 uur per dag incl. 1 uur pauze: 09.30 tot 19.30 uur	98 dg x €50,00	€4.900,--
Coördinatiekosten incl. voorbereidingsweken 14 weken x 4 uur per week	56 uur x €100 per uur	€5.600,--
Stroomkosten opladen toeristentrein	14 wk x €250 per week	€3.500,--
	10% onvoorzien	€1.400,--
	Subtotaal	€15.400,--
	Totale uitgaven	€29.316,--

Voorgesteld wordt om Weert Marketing een incidentele subsidie te verlenen van maximaal € 29.316,-- als in de huur -en exploitatiekosten van de toeristentrein. Het beschikbare budget bedraagt € 94.500,-- per jaar (53404/43800). Na inzet van het budget voor dit eenmalig subsidie resteert er nog € 37.896,--.

Juridische gevolgen

De gemeente moet ontheffing verlenen om de toeristentrein te mogen laten rijden binnen de eigen gemeentegrenzen. Voor het bepalen van de halteplaatsen is het nemen van een verkeersbesluit noodzakelijk. Een aanvraag voor ontheffing is reeds ingediend en bij Team Verkeer en VTH in behandeling.

Overleg gevoerd met

Intern:

- Mia Aerds, businesscontroller F&C
- Joris Pouderoijen, verkeerskundig adviseur
- Paul Hecker, juridisch adviseur

Extern:

- Leden van het Toeristisch Platform Weert
- Bestuursleden van vereniging De IJzeren Man
- Voorzitter Gastvrij Roerdalen
- Stichting St. Jozef.

Participatie

Het initiatief om een toeristentreintje te laten rijden vanaf de Weerterbergen via de IJzeren Man richting de binnenstad is meerdere malen besproken in de reguliere overlegmomenten met het Toeristisch Platform en het bestuur van vereniging De IJzeren Man.

Communicatie

Weert Marketing zorgt voor de pr en communicatie over de beschikbaarheid van de toeristentrein en (wijzigingen in) de daaraan gekoppelde dienstregeling en de specifieke communicatie rondom de werving van vrijwillige chauffeurs voor de toeristentreintjes.

Planning

Weert Marketing krijgt de opdracht om de organisatie rondom de toeristentrein op zich te nemen, waarbij het streven is om de toeristentreintjes voor de komende meivakantie operationeel te hebben.

Evaluatie

De pilot toeristentrein Weert 2025 wordt tussentijds gemonitord onder gebruikers, niet-gebruikers en ondernemers. Weert Marketing rapporteert hierover in oktober 2025. De rapportage wordt vergezeld door een actueel overzicht van de gemaakte kosten.

Bijlage(n)

- Bijlage 1: begroting Toeristentreintje
- Bijlage 2: subsidiebeschikking Weert Marketing.